

Kongsvinger kommune
Postmottak, 2226 Kongsvinger
postmottak@kongsvinger.kommune.no

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

MOTTATT

2 APR 2007

Kongsvinger 30.03.07

**Høringsuttalelse fra Kongsvinger kommune
Forslag om kvalifiseringsprogram med tilhørende stønad i nytt kap. 5a i
sosialtjenesteloven.**

Kongsvinger kommune er svært positiv til forslag om etablering av kvalifiseringsprogram for personer med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne. Dette vil være et fremskritt i forhold innføring av rettighetsbaserte ytelser og program som i liten grad finnes for denne målgruppen, som i stor grad utgjøres av sosialhjelpsmottagere. Kongsvinger kommune anser det også som naturlig at det i kjølvannet av introduksjonsprogrammene etableres lignende ordninger for personer som har behov for grunnleggende kvalifisering.

Kongsvinger kommune har omfattende erfaring med tiltaksutvikling for målgrupper med behov for grunnleggende kvalifisering, med bakgrunn som pilotkommune for introduksjonsprogram (1999 –2001) og med ferske erfaringer fra SAVIS-prosjektet (Samordning av virkemidler innen sysselsettingspolitikken) som avsluttes sommeren 2007 etter 4 års varighet. SAVIS-prosjektet har mange likhetstrekk med metodikken som foreslås i forhold til kvalifiseringsprogram – men har også vesentlige forskjeller spesielt i forhold til ytelser, ansvarsforhold og varighet som vi vil komme tilbake til.

Kvalifiseringsprogrammet har som nevnt store likhetstrekk med introduksjonsprogrammet for nyankomne innvandrere. Kongsvinger kommune mener det bør tilstrebes mest mulig likhet mellom ordningene, både fordi de er sammenlignbare systemer og av forvaltningsmessige hensyn. Mange av erfaringene som er gjort med introduksjonsprogram er overførbare til kvalifiseringsprogram, noe som bør utnyttes når systemet opprettes.

Kommunen vil fremheve introduksjonsprogrammernes vektlegging av individuell tilpasning, tett oppfølging i ett tverretatlig samarbeid samt stønad som motivasjonsfaktor som viktige suksessfaktorer i etablering av kvalifiseringsprogram. Vi vil også fremheve at deltagelse i målrettet kvalifisering uten behov for sosialhjelp betyr mye i forhold til større egenverd.

Kongsvinger kommune har følgende å anføre i forhold til de enkelte kapitlene med underpunkt:

Kapittel 5. Kvalifiseringsprogram

Forslaget om etablering av en rett til kvalifiseringsprogram er positivt, men denne rettigheten kan uthules ved stor grad av skjønnsvurdering før kvalifiseringsprogram innvilges fra kommunens side. Kommunen tar forslaget om gradvis innføring av programmet i forbindelse med opprettelsen av NAV-kontor til etterretning, men ser ikke noen hensikt i rigid praktisering av dette. Dersom en kommune ønsker å

iverksette kvalifiseringsprogram uavhengig av NAV-kontor etablering bør det ikke vedtas hindringer for dette.

Kommunen støtter intensjonen om å sikre medvirkning fra bruker som er aktuelle for kvalifiseringsprogram, samt forankring av tiltaket i en individuell plan.

Kongsvinger kommune registrerer at det legges opp til at det skal være en todeling av ansvaret for kvalifiseringstiltak, da ansvaret for kvalifiseringsprogrammet foreslås å ligge til kommunene. De statlige arbeidsmarkedstiltakene skal fortsatt gjelde som før og kan være en del av kvalifiseringsprogrammene. Den aktuelle målgruppa, for eksempel langtidsledige på sosialhjelp, er i dag primært et kommunalt ansvar, men kan like gjerne sees som et statlig ansvar etter kommunens oppfatning. Kommunen mener det blir lagt opp til fortsatt mulig ansvarsforskyvning mellom kommunal og statlig sektor noe som er i strid med intensjonene for NAV-kontorene.

Kommunen vil fremheve at brukere i den aktuelle målgruppen også kan være vanskelige å plassere klart i den ene eller andre gruppen (kommunalt eller statlig ansvar) da voksnes kompetanseprofil ofte er veldig ujevn. Aktuelle brukere kan ha stor kompetanse innen enkelte områder de eksempelvis har arbeidserfaring fra eller spesiell interesse for. Samtidig kan de ha store mangler innen enkelte områder, for eksempel generell sosial kompetanse, lese- og skriveferdigheter eller enkeltfag som matematikk eller engelsk. At brukerne må fylle disse "hullene" for å bli klare for et statlig tiltak, kan oppleves uheldig og uforståelig og dermed virke demotiverende for den enkelte bruker. På sikt kan dette bidra til at brukere blir lengre i systemet enn nødvendig.

Kongsvinger kommune vil påpeke at det kan være vanskelig for mindre kommuner å etablere tiltak som er mangfoldige og individuelt tilpassede i den grad som skisseres. At brukergruppa deles i et kommunalt og et statlig ansvar kan bidra ytterligere til at brukergruppene blir for små til å lage egnede tiltak.

Hele ansvaret for kvalifisering av arbeidsledige, inkludert kvalifiseringsprogram, bør i lys av disse problemstillingene og etter kommunens oppfatning være et statlig ansvar. For brukere som ikke kan nyttiggjøre seg opplæring eller bryter opplegget kan ansvar og oppfølging eventuelt overføres til kommunen igjen.

Innholdet i programmene er så vidt fritt skissert at det ikke anses nødvendig å kommentere dette spesielt, utover at denne friheten er nødvendig for å ivareta den individuelle tilpasningen.

Kongsvinger kommune mener det bør legges opp til en varighet på 2 år i utgangspunktet, og at det legges opp til muligheter for forlengelse et tredje og fjerde år etter nærmere vurdering. Dette i tråd med erfaringer fra SAVIS-prosjektet, som har synliggjort et behov for langsiktighet i kvalifiseringsoppleggene for enkelte deltagere. Kommunen anser at program med varighet på 1 (pluss 1) år ikke vil være dekkende for behovet hos en del av de potensielle søkerne.

Kapittel 6. Kvalifiseringsstønad

Kongsvinger kommune mener at stønadsnivået må ivareta behovet for en fast og forutsigbar ytelse både når det gjelder nivå og varighet, og som gir mulighet for større

økonomisk trygghet enn det sosialhjelp gjør i dag. Erfaringer fra introduksjonsprogrammene viser at en økonomisk uavhengighet av sosialhjelp styrker deltagers motivasjon og oppleves mindre stigmatiserende. Det er samtidig en erfaring at stønadsnivået som det legges opp til for unge deltagere i kvalifiseringsprogram er for begrenset til å gi en reell økonomisk uavhengighet.

I forhold til barnetillegg mener kommunen at ordningen som skisseres bør harmoniseres med reglene som gjelder for introduksjonsprogram, som er vesensforskjellige.

Finansiering av stønaden bør være et statlig ansvar for å sikre at gjennomføring av programmene ikke blir prisgitt lokale prioriteringer og variasjon. Dette vil også bidra til å understreke rettighetsfesting av ytelsen, og i tråd med våre tidligere innspill om behov for statlig ansvar for kvalifiseringsprogrammene. Dersom departementet likevel velger en kommunal løsning og finansiering bør bevilgede midler øremerkes for formålet, etter kommunens oppfatning.

Med vennlig hilsen

Halvor Ravn Holøyen
Enhetsleder sosialenheten
Kongsvinger kommune